

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【巒群布農語】 高中學生組 編號 2 號

ItuBununtuza melanqabasan tu islulus-an

Ma-aq is heza bunun a mataz a, mungaa sia Bununtuza ka esisopa-an maszang i ituPuut tun, lusqa tu heza sia Bununtuza ka tastuvevi tu is-atusasamu, issia isqaqabin i mudaan in ta tu is-atusasamu tu, pilumaqun a melutbu maqabin, ni-i tu maszang i Puut tun tu pinata-un maqabin.

Mavia sia Bununtuza ka melutbu tu pilumaqav maqabin i? Heza sia Bununtuza isqaqabin a makitvevi tu senidu-an. Masopa ka Bununtuza tu, ma-aq is mudaan in a lusqa dau musuqis munhaan “ Me-asang ”, tupa ka madadengaz tu, musuqis munhaan me-asang, i-ita soqabasqabas malisvalavala miqumis.

Ma-aq is tisma-aq mataz a, vevivevi ka isqaqabin. Kopa ki sia itsihal mataz a pilumaqun maqabin, ispahadas amin a pipinenuk istaa ka hulus siin issia ta tu sinkusisia, mopa tupa tu na iskusia dau istaa kis ihaan in me-asang ta. Na i-ita in nepa makusia sinpahahadas ta malisvalavala malisihalsihal miqumis.

Lusqa tu, ma-aq sia itdikla tu mudaan a melutbu ka, ni-i tu maqtu pilumaqun maqabin, lusqa-un istaa ka melutbu ka kalkalu-un silulu iskona haan kalapatan tanqedip matakunav, pa-un i asu ta matakunav, amin ang

issia ta ni-i tu ispahadas istaa, aminun mapistaba, sintupa tu ni-i in nepa maqtu munhaan “ Me-asang ” ta. Tupa ka madadengaz tu ma-aq is minqanitu in tu mudaan in a min-uni dau ki bintuqan tintisutisu haan dadaza diqanin.

Ma-aq a tupa-un tu itdikla mudaan a, sia malan-asqaz mataz, tis-uni misbusuk mataz, lapdiqan mataz, pakitpataz mataz, quu babaas mataz. Paaq pu-un asa ata tu mapisihal anak-anak, madedaz anak-anak, mapitesqang anak-anak a, ma-aq is san mudaan in haan nastu ti ka, na maqtu makinahipnahip musuqis munhaan ituBununtuza tu “ Me-asang ” ta, ka-a tu maszang i itdikla mataz ta tu lusqa min-uni idadaza diqanin tu bintuqan untini-an maqanimulmul kananu tintisutisu.

Ma-aq ata ka Bununtuza ka, altupa tu mataz in a, ni-i tu tupa-un tu mataz, tupa-un tu mudaan in, mun-isaq mudaan a, munhaan issia Bununtuza qabasan tu ket-asangan ta, maszang ata amin tu na mudaan munhaan imita Bununtuza tu me-asang ta. lusqa ata lopa ko maszang matmazavmazav ta tu iska-isang-isang, heza tu tastuqani-an, na musuqis tutupa ata munhaan me-asang ta. Mopa ta sia imita nasmadadengaz a sintataqu tu qansiap.

布農族古時候的祭儀

布農族的喪葬方式已經跟漢人差不多一樣。布農族以前有很特殊的喪葬儀式—室內葬。布農族人會將大體埋葬在屋內地底下，不會將大體抬到外面的公墓埋葬。

為什麼大體要放在屋內的地底下埋葬？因為族人沒有死亡的觀念，人沒有了呼吸就只是回到「故鄉」。長輩們也說，他是回去自己的原鄉，在那裡過著永遠平安幸福快樂的日子。

死亡不同，葬禮也不一樣。善死會放在屋內地底下埋葬，生前穿的衣服、使用的物品也都會全部給他，因為在「故鄉」還是要穿用。在那裡是可以過得平安、幸福和快樂。

相反的，惡死的大體是不能放在屋內地底下埋葬，只會將大體的雙腳捆綁起來，拖拉到懸崖邊丟下，像丟狗的屍體一樣。而且，所使用的物品也不能帶給他，要全部燒掉，因為他是不能回到「故鄉」那裏生活的。長輩們說，他的鬼魂會變成紅色的星星，閃爍在遙遠的天空。

自殺死亡、酒醉死亡、車禍死亡、打架死亡，吃毒藥自殺的，都稱為惡死。所以，要照顧好自己；愛護自己；讓生活光鮮亮麗。在沒了呼吸時，回到「故鄉」也過得平安、幸福和快樂。要避免惡死變成紅色的星星，只能閃爍在遙遠的天空裡。

布農族人有一個語言禁忌就是：我們會將人過世了比喻離開了或走了，不會直言死掉了。那到底是走去哪裡呢，族人會說他是回到自己的「故鄉」了。這是我們必經的過程，在這世上只是個旅客。總有一天，我們都會回到布農族人的「故鄉」。這就是布農族的喪葬文化。